

Поліщук Анастасія

аспірантка

Науковий керівник: д.пед.н., професор Дуганець В.І.
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ АГРОІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ШЛЯХОМ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Підготовка студентів до професійного спілкування в іншомовному середовищі є невід'ємною і перспективною складовою формування кадрового потенціалу в сільськогосподарській сфері та передбачає розвиток мотивації щодо спілкування іноземною мовою у майбутній професійній діяльності, формування професійної комунікативної мовленнєвої компетентності. Необхідність такої підготовки полягає у тому, що в наш час українські аграрії мають можливість співпрацювати та обмінюватися досвідом із колегами з інших країн, а студенти аграрних навчальних закладів вищої освіти можуть проходити виробничу практику за кордоном [1].

Вивчення іноземної мови сприяє формуванню готовності до професійного спілкування в іншомовному середовищі, яка є важливим чинником успішної професійної самореалізації майбутніх фахівців агроінженерного профілю, а також підвищує їхню конкурентоспроможність на європейському і світовому ринках праці.

Підготовка майбутніх фахівців агроінженерних спеціальностей до професійного спілкування в іншомовному середовищі буде ефективною, якщо у процесі підготовки забезпечити сукупність педагогічних умов, а саме:

- створити активне навчальне середовище;
- сприяти формуванню у студентів стійкої внутрішньої мотивації щодо професійного іншомовного спілкування;
- поступово підвищувати рівень автономії студентів у професійній іншомовній взаємодії [2].

Фахівець агроінженерного напрямку повинен володіти комунікативною компетентністю. Під комунікативною компетентністю розуміють здатність встановлювати та підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, певну сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне спілкування. Така компетентність передбачає розуміння партнерів по спілкуванню. Комунікативна компетентність формується в умовах безпосередньої взаємодії, тому є результатом досвіду спілкування між людьми. Цей досвід набувається у процесі як безпосередньої взаємодії, так і опосередкованої, в тому числі з літератури, театру, кіно та інше. Людина також отримує інформацію про характер комунікативних ситуацій, особливості міжособистісної взаємодії і засоби їх вирішень [3].

Комунікативний підхід визначає загальне розуміння процесу підготовки студентів до професійного спілкування в іншомовному середовищі як імітації реальної взаємодії фахівців агроінженерного профілю в певному соціумі, де основним засобом спілкування є нерідна для них мова. Метою підготовки фахівця є формування комунікативно достатнього рівня готовності до професійного спілкування в іншомовному середовищі, що передбачає перехід від елементарного до середнього та високого рівнів готовності. Основні дидактичні вимоги до процесу підготовки відображаються у принципах мовленнєворозумової активності, проблемності, індивідуалізації, ситуативності, новизни, професійної спрямованості навчальної діяльності та міжпредметних зв'язків іноземної мови зі спеціальними дисциплінами [4].

У даний час англійська мова є офіційною у багатьох країнах світу, а кількість країн, де значимість англійської мови у професійному середовищі неухильно зростає. Попри це, кількість людей, для яких англійська є другою мовою, складає до 350 мільйонів осіб.

Іноземна мова є невід'ємним компонентом усіх етапів підготовки фахівця. Високий рівень володіння мовою, безумовно, сприяє просуванню кар'єри, підвищенню інтелектуального та культурного рівня фахівця, легкій адаптації його в іншомовному середовищі.

Вимоги роботодавців до інженерних та технічних знань і навичок постійно ускладнюються. Цей процес тісно пов'язаний з прискореною еволюцією технічних навичок, появою нових інженерних професій та проникненням технологій в усі сфери життя людини [5].

Згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) користувач мови повинен володіти рядом загальних компетенцій (практичні навички, здатність навчатися), лінгвістичною і комунікативною компетенцією, яка, на думку розробників, включає в себе лексичну, граматичну, фонологічну, орфографічну компетенції; соціолінгвістичною (правила і норми поведінки, прийняті у різних культурах) та прагматичною компетенцією (вміння вести спілкування логічно і послідовно).

Майбутні фахівці агроінженерної сфери мають володіти і користуватися типовими для професійної комунікації лексичними моделями, повинні вміти будувати комунікацію в усній і письмовій формах державною та іноземною мовами, виходячи із цілей і ситуації спілкування, читати, розуміти та застосовувати документацію українською та іноземними мовами у професійній діяльності.

Отже, можемо зробити висновок, що вивчення іноземних мов є важливим компонентом у підготовці майбутніх фахівців агроінженерного профілю до професійного іншомовного спілкування з урахуванням перерахованих вище умов, що дають позитивний результат у оволодінні іноземними мовами.

Список використаних джерел

1. Ніколаєнко Ю.О. English for specific purposes: методичний посібник з підготовки студентів аграрних спеціальностей до професійного спілкування в іншомовному середовищі. Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2008. 59 с.
2. Гришкова Р.О. Шляхи впровадження нових методичних принципів навчання іноземної мови. *Вересень*. 2003. № 2. С. 51–57.
3. Стеценко Н.М. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця. *Педагогічний альманах*. 2016. Вип. 29. С. 185–191.
4. Ніколаєнко Ю.О. Проблема готовності до професійного спілкування в іншомовному середовищі. *Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. пр.* 2007. Вип. 2. С. 94-106.
5. Ляска О. П. Професійно-педагогічна підготовка інженерів-педагогів в аграрному вузі. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна*. 2014. № 20. С. 139-142.
6. Faten Al Nadzhar, Liaska O., Prokopova O., Hutsol T. Developing Media Competency through Media Education among University Students. *Official Proceedings of ICMC 2018 -1st International Conference on Media and Communication, 19-21 March 2018- Abu Dhabi, UAE*. Pp. 225-231.
7. Іщенко, Т.Д., Хоменко, М.П., Ляска, О.П. Реформування освіти. Роздуми, підсумки та пропозиції. *Професійно-прикладні дидактики*. 2018. Випуск 4. С.44-51.

Попель Надія

викладач

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НАД ФАХОВИМИ ТЕКСТАМИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Важливим елементом у підготовці творчої особистості висококваліфікованого фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності є вивчення іноземної мови. Практична направленість навчання передбачає оволодіння мовою як засобом отримання додаткової інформації, необхідної для успішної практичної діяльності майбутнього спеціаліста (інженера, економіста, агронома). Студент, навчаючись у вищому навчальному закладі повинен оволодіти не тільки іноземною мовою, але і навчитись самостійно працювати із іноземною фаховою літературою. Необхідно перевести студента з пасивного споживача знань на